

Győri Ítéltábla

Pf.I.20.043/2021/4. szám

A Győri Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (cím7.; ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt Felperes1 (cím2) I.r. és Felperes2 (Cím3) II.r. felperesnek a dr. Kovács Loránd ügyvéd (cím6.) által képviselt Alperes1 (cím8) alperes ellen jóhírnév megsértésének megállapítása iránti perében a Tatabányai Törvényszék 2021. január 6. napján kelt P.20.472/2020/8. számú ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

Í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Az eljárási illetékre Vonatkozó rendelkezéseket részben kijavítva, részben megváltoztatva az alperest kötelezi 72.000,- (Hetvenkétezer) forint eljárási illeték államnak történő megfizetésére az adóhatóság külön felhívására.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 15 napon belül 25.400,- (Huszonötezer-négyszáz) forint másodfokú perköltséget, továbbá az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 96.000,- (Kilencvenhatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye további fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperesek politikusok, a Párt1 tagjaiként a 2018. április 8-án tartott országgyűlési képviselő-választáson országgyűlési képviselő-jelöltként indultak.

[2] Az alperes által üzemeltetett www.portál1.hu. internetes portálon 2018. április 6-án Korruptió címszó alatt „Százmilliós villákban tengődnek a Pártlos vezetők” címmel „Úgy tűnik, bőven jut Név1 közvetlen vezérkarának a Név2-féle milliárdokból” alcímmel cikk jelent meg a felperesekről.

[3] A cikk szerint „a bulvárlap1 sorozatot indít, amelyben napról-napra bemutatják, hogy a Név1-Név2 párt vezérkara olyan drága ingatlanokban lakik, amire az általuk lenézett, hétköznapi embereknek soha nem juthat pénzük. Közös ezekben a minimum 100 milliót érő ingatlanokban, hogy gondosan kifelejtették, eltüntették őket a parlamenti

vagyonnyilatkozatból, strómanok, távolabbi rokonok, netán idős szülők nevére írták a méregdrága házakat. Ettől persze még ezekben a villákban élnek a Párt1 vezérkar emberei, ez az állandó lakóhelyük ... Név3 például helység1 kerület gyönyörű villanegyedében húzza meg magát egy hatalmas luxusingatlanban ... Név3 is kitrúkkozte, hogy a vagyonbevallásban még véletlenül se bukkanjon fel az akár 200 milliót is megérő házacska, papíron ugyanis csak egy helység2, 85 m²-es vityilló tulajdonosa. Hogy minden este ide, a helység1 luxusvillába megy haza, azt nem kell tudnia az átlagembereknek.... Név3 az ősszel alig 6 millióért pirosra festette a villában az összes spalettát, mind a 31 darabot. A sorozat I. részének másik villalakója Név1. Az ő vagyonbevallása tényleg olyan, mint a templom egeréé, nincs benne egyetlenegy árva ingatlan sem. Azt, hogy minden áldott este egy helység1 luxusvillában hajtja álomra a fejét, szintén nem kell tudnia a Név1 által mosléknak és papucsállatkának becézett hétköznapi halandóknak. Név4 nem aprózza el, a helység1 hegyvidék legdrágább utcájában, a hegy1 kellős közepén birtokol egy akkora házat, hogy abban 100 millióért legfeljebb egy fürdőszobát kapni. Egy, a lap által felkért ingatlanszakértő alsó hangon úgy 800 millióra taksálta, de hozzátette, hogyha a ház mögötti kert is ennyire gyönyörű, akkor már 1 milliárd fölött van az értéke”.

[4] A cikkben említett helység1 ingatlanok a felperesek szüleinek tulajdonát képezik, a felperesek gyermekként éltek az ingatlanokban, de onnan már elköltöztek.

[5] A közlés a bulvárlap1 Média Kft. által kiadott bulvárlap1.hu internetes sajtótermékben 2018. április 5. napján megjelent cikk tartalmi átvétele volt.

[6] A felperesek által sajtó-helyreigazítás iránt indított perben a Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.936/2018/5. számú jogerős ítéletével helyreigazítás közzétételére kötelezte a bulvárlap1.hu szerkesztőségét és a bulvárlap1 Média Kft.-t., megállapítva, hogy valótlanul állították, miszerint a felperesek a cikkben szereplő képeken látható ingatlanokban laknak, továbbá, hogy az ingatlanok azért kerültek a felperesek szülei nevére, hogy azokat ne kelljen a vagyonnyilatkozatukban feltüntetniük.

[7] A helyreigazításra kötelezésről a www.portál1.hu portál nem tudósított.

[8] A felperesek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára és a 2:52. § (1)-(3) bekezdésére alapított keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a jó hírnév védelméhez fűződő személyiségi jogukat azzal, hogy az általa üzemeltetett www.portál1.hu portálon 2018. április 6-án „Százmilliós villákban tengődnek a Pártlos vezetők” címmel megjelent cikkben valótlanul híresztelte róluk, hogy százmilliós értékű ingatlanokban laknak, azonban azokat a szülei, rokonaik nevére írták, hogy ne kelljen azokat a vagyon-nyilatkozataikban feltüntetniük.

Kérték továbbá az alperes kötelezését személyenként 400.000,-Ft összegű sérelemdíj megfizetésére.

[9] A keresetüket azzal indokolták, hogy a sérelmezett cikk nem véleményt közölt, hanem olyan tényállításokat, amelyek valótlanok és rájuk – közéleti szereplőkre – nézve

súlyosan sértőek, mivel hitelességüket kérdőjelezzik meg, és a beléjük vetett közbizalmat a cím felett szerepeltetett korrupció szó miatt is képesek rombolni.

[10] Arra is hivatkoztak, hogy a hamis tényközlést a közszereplőknek sem kell tűrniük.

[11] Sérelmezték, hogy az alperes nem tisztázta a hivatkozott ingatlanok tulajdoni viszonyait, kontroll nélkül átvette az őket a vagyonyilatkozattételi kötelezettség megsértésével vádoló cikk tartalmát, és nem adott lehetőséget arra sem, hogy az újság felületén reagáljanak az őket ért vádakra, majd az átvett cikket érintő jogerős helyreigazításról sem tájékoztatott.

[12] A követelt sérelemdíj összegét arányban állónak ítélték az őket ért – köztudomású ténynek tekinthető – hátránnyal és az elkövetett jogsértéssel, utalva arra, hogy az alperes kifejezetten lejáratásuk szándékával, céltudatosan tette közzé a valótlan állításokat, annak tudatában, hogy azok nagy nyilvánosságot fognak kapni.

[13] Kérték, hogy a bíróság a sérelemdíj összegének megítélésekor legyen tekintettel annak magánjogi büntető funkciójára is.

[14] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[15] Arra hivatkozott, hogy csak utánközlője a cikknek, ezért a felelőssége alacsonyabb, mint az eredeti cikk közlőjéé. A cikk állításainak valótlanágát nem, de sértő jellegét vitatta.

[16] Kérte annak figyelembevételét is, hogy a felperesek közszereplők, ezért a türési kötelezettségük fokozott. Eltúlzottnak ítélte a sérelemdíj összegét is, azt a jogsértés megállapítása esetére a fejenként legfeljebb 200.000,-Ft-ban ismerte el.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett portál1.hu portálon 2018. április 6-án „Százmilliós villában tengődnek a Pártlos vezetők” címmel megjelent cikkben valótlanul híresztelte róluk, hogy százmilliós értékű ingatlanban laknak, azonban azokat szüleik, rokonaik nevére írták, hogy ne kelljen azokat a vagyonyilatkozataikban feltüntetniük.

[18] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek személyenként 400.000,-Ft sérelemdíjat és 25.400,-Ft perköltséget, valamint az adóhatóság külön felhívására 48.000,-Ft illetéket az államnak.

[19] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az alperes az általa híresztelt valótlan tényállítások sértő jellegét vitatta. Rámutatott arra, hogy a korrupcióra utaló

szöveggörnyezetben a vagyonyyilatkozat-tételi kötelezettség megkerülésére vonatkozó állítások sértő jellege azonban megkérdőjelezhetetlen.

[20] Alaptalannak ítélte az alperesnek a közszereplő felperesek fokozott tűrésí kötelezettségére utaló védekezését is, kifejtve, hogy a Ptk. 2:44. § alkalmazási körében a felperesek által tételesen meghivatkozott bírói gyakorlat egyértelműen kizárja a valótlán tényállításokhoz fűződő fokozott tűrésí kötelezettséget. A közéleti szereplő személyiségi jogának védelme csak a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása által korlátozható. A közszereplő személyére vonatkozó valótlán tény állítása még a közügyek vitatása során sem minősíthető alapjog gyakorlásának, ezért nem áll alkotmányos védelem alatt.

[21] A fentiek alapján a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával megállapította a jogsértés megtörténtét.

[22] Osztotta a felperesek azon álláspontját, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdés második fordulatából és a hozzá kapcsolódó bírói gyakorlatból következik, hogy ha a jogsértés annak jellege alapján köztudomású ténynek tekinthető hátránnyal jár, akkor a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 266. § (2) bekezdésének alkalmazásával a konkrét nem vagyoni sérelem megjelölése, illetve bizonyítása nélkül is fennállnak a sérelemdíjra való jogosultság feltételei.

[23] A sérelemdíj mértékének megállapításakor értékelte a jogsértés tárgyi súlyát és a felróhatóság mértékét. Arra is tekintettel volt, hogy az alperes nem vitatta sem a felpereseknek a jogsértés szándékos, sőt célzatos elkövetésére vonatkozó tényállítását, sem azt, hogy az eredeti közléssel kapcsolatos helyreigazítás ellenére nem tájékoztatta olvasóit arról, hogy az általa átvett cikk valótlán tényállításokat tartalmaz.

[24] Mindezek miatt a sérelemdíj reparatív funkciója mellett indokoltnak tartotta érvényre juttatni annak represszív funkcióját is, és ezek alapján a felperesek által követelt sérelemdíj összegét nem ítélte eltúlzottnak, arra is utalva, hogy az alperes felróhatóságát a másodközlői minőség nem csökkenti.

[25] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a sérelemdíj iránti kereset elutasítását, másodlagosan annak felperesenként 200.000,-Ft-ra történő mérséklését kérte.

[26] A másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) és d) pontjában jelölte meg.

[27] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által a felperesek javára megállapított sérelemdíj rendkívül eltúlzott, sérti a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését, nem áll összhangban a felpereseket ért sérelemmel, a felróhatóságával, és a hasonló esetekben megítélt marasztalási összegeket is jelentősen meghaladja.

[28] Megismételte, hogy másodközlő volt, ezért a felróhatósága mérsékeltebb az elsőközlőhöz képest.

[29] Arra is hivatkozott, hogy a sérelmezett cikk nem a felperesek magánéletével, hanem közéleti tevékenységükkel foglalkozott, és e körben a közéletben betöltött szerepvállalásukra tekintettel a felperesek tűrési kötelezettsége különösen nagy.

[30] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

[31] Előadták, hogy az alperes a sérelemdíj mellőzésére, illetve csökkentésére irányuló kérelmével az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben hozott döntését támadja, a bizonyítékok felülmérlegelésének feltételei azonban nem állnak fenn, mert az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, és a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés nem vonható le.

[32] Felhívták a figyelmet arra, hogy az alperesek által előterjesztett írásbeli ellenkérelem nem felelt meg a Pp. 199. § (2) bekezdésében foglaltaknak, ezért az elsőfokú bíróságnak a Pp. 203. § (2) bekezdése alapján általuk nem vitatottnak kellett tekintenie a keresetlevélben tett tény- és jogállításokat.

[33] Arra is hivatkoztak, hogy a sérelemdíjnak reparációs és repressziós kettős funkciója van: a kompenzáció a jogvédelemre szoruló sértettnek, a büntetés pedig a jogsértőnek szól, és a jogsértéstől való visszatartás érdekében a magánjogi büntető funkciójának is érvényre kell jutnia.

[34] Egyebekben részletesen vitatták az alperes fellebbezési indokait.

[35] A fellebbezés nem alapos.

[36] Az ítéltábla a fellebbezést a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 1. §-a és 27. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és abból helytálló jogi következtetésre jutott.

[37] Az alperes a fellebbezésében csak a sérelemdíj összegét sérelmezte, és a másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) és d) pontjában jelölte meg, ezért az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján kizárólag a sérelemdíj mértékére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést bírálta felül, és ennek során kizárólag anyagi jogi felülbírálatot végzett, amelynek keretében csak azt vizsgálta, hogy a megállapított tényekből levonható-e az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés, van-e helye a megállapított tényeket másként minősíteni, illetve felülmérlegelhető-e az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntése.

[38] Az elsőfokú bíróság által is idézett Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján, akit személyiségi jogában megsértenek sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (3) bekezdés szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg.

[39] Arra helytállóan hivatkozott az alperes, hogy a felperesek közszereplők és ezért – egyes esetekben – ún. tūrésı kötelezettségük fokozott.

[40] A közszereplők személyével kapcsolatban ugyanis a véleménynyilvánítás határai az átlagosnál tágabbak: az Alkotmánybíróság határozatai szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a kifejtett véleményt annak érték és valóságtartalmától függetlenül védi, mert maga a véleménynyilvánítás lehetősége élvez alkotmányos védelmet. Amennyiben a bíróság egy-egy kitételt véleményként értékel, nem vizsgálhatja annak érték- és valóságtartalmát. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére, a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed függetlenül attól, hogy a kifejtett vélemény értékes vagy értéktelen, igaz vagy hamis, érzelmeken vagy észérveken alapul.

[41] A szabad véleménynyilvánítás joga nem terjed ki azonban a tudatosan valótlan tényállításokra, vagy csúsztatásokra (az Alkotmánybíróság 36/1994. számú és 7/2014. számú határozatai). A személyét érintő, valótlan és sértő tényállításokat a politikai közszereplő sem köteles eltűrni (Kúria Pfv.IV.22.394/2017/7).

[42] Ezért az alperes, mivel valótlan és a felperesek jóhírnevét sértő tényeket – és nem véleményt – közölt a felperesekről, nem hivatkozhat alappal arra, hogy a felperesek közszereplők és ezt tűrni kötelesek.

[43] Az a tény, hogy az alperes más sajtóterméktől vette át a cikkek alapjául szolgáló tényállításokat, nem csökkenti felróhatósága súlyát, ezért ezen indokkal sem mentesülhet sérelemdíj fizetési kötelezettsége alól.

[44] A személyiségi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye azonban a sérelemdíj megítélése, mert a bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a Ptk személyiségi jogsértés felróhatóságtól független szankcióinak alkalmazása nem orvosolja-e megfelelően az érintett sérelmét. (pl. BH2016.241.)

[45] A perbeli esetben a jogsértő magatartás jellege, annak súlya, az alperes felróhatósága, az általa nem vitatott, valamint a köztudomású tények nem teszik indokolttá a sérelemdíj mellőzését, mert a jogsértés megállapítása önmagában nem alkalmas a felpereseket ért személyiségi jogi sérelem orvoslására.

[46] Nem indokolt a bizonyítékok felülmérlegelésével a sérelemdíj összegének leszállítása sem, mert az elsőfokú bíróság a sérelemdíj mértékének meghatározása tekintetében irányadó körülményeket a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében foglaltak alapján okszerűen értékelte: kellő súllyal vette figyelembe, hogy a honlapon közzétett cikk alkalmas volt arra, hogy a felperesek megítélését negatív irányban befolyásolja, hogy a jogsértés

szándékos, sőt célzatos volt, továbbá, hogy az alperes az eredeti közléssel kapcsolatos helyreigazítás ellenére sem tájékoztatta olvasóit arról, hogy az általa átvett cikk valótlan tényállításokat tartalmaz.

[47] A sérelemdíj elsőfokú bíróság által megállapított összegének leszállítása azért sem indokolt, mert az alacsonyabb összegben meghatározott sérelemdíj nem lenne alkalmas a jogintézmény kettős – reparatív és represszív – rendeltetésének betöltésére.

[48] Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[49] Az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része elírást tartalmaz: a szerint a felperes köteles az eljárási illeték megfizetésére.

[50] A Pp. 352. § (1) bekezdése és 353. §-a szerint, ha a határozat névcserét, hibás névírást, szám- vagy számítási hibát, illetve más hasonló elírást tartalmaz, azt a másodfokú bíróság a fellebbezést érdemben elbíráló határozatában hivatalból kijavíthatja.

[51] A tárgyalási jegyzőkönyvhöz csatolt ún. kisítelek és az elsőfokú ítélet indokolása alapján egyértelmű, hogy az elsőfokú bíróság – helyesen – a pervesztes alperest kötelezte az eljárási illeték megfizetésére.

[52] Ezért az ítéltábla az elírást kijavította.

[53] Az ítéltábla észlelte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a feljegyzett illeték mértékét 48.000,-Ft-ban. Ha a személyiségi jogsértés felróhatóságtól független szankcióját és a sérelemdíj iránti igényét a fél egy eljárás keretén belül érvényesíti, akkor a felróhatóságtól független szankciókhoz kapcsolódó meg nem határozható pertárgy érték és a sérelemdíj követelés viszonylatában az illeték megállapításának alapjául a magasabb illetékalapot kell figyelembe venni. Ezért az illeték alapja az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja értelmében felperesenként 600.000,-Ft, az eljárási illeték összege pedig az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján felperesenként 36.000,- Ft.

[54] Miután az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján viselnie kell a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeit, egyúttal köteles megfizetni a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46.§ (1) bekezdése szerinti fellebbezési illetéket, továbbá a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperések Pp. 81. §-a szerint felszámított, a 32/2003 (VIII.22.) 3.§ (2) és (5) bekezdése alapján számított 20.000,-Ft + Áfa összegű másodfokú perköltségét.

Győr, 2021. április 13.

dr. Lezsák József sk.

dr. Molnár Andrea sk.

dr. Maurer Ádám sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró